

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про зміну раніше повідомленої підозри

м. Київ

«29» березня 2024 року

Старший слідчий в особливо важливих справах 1 відділу 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління СБ України полковник юстиції Костюк Максим Станіславович, розглянувши матеріали досудового розслідування, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22023000000000706 від 12.07.2023 та встановивши наявність достатніх доказів та підстав для зміни раніше повідомленої підозри особі у вчиненні кримінального правопорушення, керуючись положеннями ст. ст. 2, 40, 42, 276-278, 279 КПК України,

ПОВІДОМИВ:

Юдіну Костянтину Володимировичу,
10.09.1989 року народження, уродженцю
м. Майский Кабардино-Балкарської
Автономної Радянської Соціалістичної
Республіки, проживаючого за адресою:
Російська Федерація, Республіка Дагестан,
м. Махачкала, вул. Невського, буд. 6,
громадянин Російської Федерації

про зміну раніше повідомленої йому 08.06.2023 підозри, а саме, що він обґрунтовано підозрюється у жорстокому поводженні з військовополоненим, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 1 ст. 438 КК України**, за наступних обставин.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Юдін К.В.:

З 19 лютого 2014 року представниками Російської Федерації (далі – РФ) розпочато збройне вторгнення збройних сил РФ (далі – ЗС РФ), приховане твердженням керівників РФ про переміщення військових підрозділів в рамках звичайної ротації сил Чорноморського флоту, які у взаємодії з військовослужбовцями Чорноморського флоту РФ та іншими підрозділами ЗС РФ здійснили блокування й захоплення адміністративних будівель і ключових

об'єктів військової та цивільної інфраструктури України, забезпечивши військову окупацію території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя. 18 березня 2014 року РФ оголосила про офіційне включення Криму до складу її території.

Одночасно із цим, протягом березня та на початку квітня 2014 року, під безпосереднім керівництвом та контролем представників влади та ЗС РФ представники іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд і груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих Російською Федерацією, взяли під контроль будівлі, в яких знаходилися органи місцевої влади та місцеві органи виконавчої влади України, військові об'єкти України в окремих районах Донецької та Луганської областей України. 07 квітня 2014 року в м. Донецьку створено терористичну організацію «Донецька народна республіка» (далі за текстом – «ДНР»), а 27 квітня 2014 року в м. Луганську – терористичну організацію «Луганська народна республіка» (далі за текстом – «ЛНР»), у складі яких утворені незаконні збройні формування, які функціонують і по теперішній час.

Внаслідок військових дій у період з травня по серпень 2015 року сили оборони України звільнили частину раніше окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Датою початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України є 19 лютого 2014 року. Автономна Республіка Крим та місто Севастополь є тимчасово окупованими Російською Федерацією з 20 лютого 2014 року. Окремі території України, що входять до складу Донецької та Луганської областей, є тимчасово окупованими Російською Федерацією (у тому числі окупаційною адміністрацією Російської Федерації) починаючи з 7 квітня 2014 року, відповідно до ч. 2 ст. 1 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 № 1207-VII.

Надалі, 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої «спеціальної військової операції». Після цього, близько четвертої години ранку того ж дня, ЗС РФ, інші збройні формування РФ та підконтрольні їм угруповання іррегулярних незаконних збройних формувань розпочали широкомасштабне військове вторгнення на територію України, увійшовши з боку РФ, Білорусі та тимчасово окупованої території України, що супроводжувалось завданням ракетно-артилерійських ударів та бомбардувань авіацією об'єктів по всій території України.

Відтоді сили оборони України здійснюють збройну відсіч вздовж всієї лінії фронту.

Факт широкомасштабного збройного вторгнення на територію України 24.02.2022 не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п.п. 1, 3 Висновку 300 (2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п.п. 17, 18 Наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді

відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього” (Україна проти РФ) та ін.)».

Відповідно до норм Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 р. ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються в усіх випадках оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо стан війни не визнаний однією з них, у тому числі в усіх випадках часткової або повної окупації території Високої Договірної Сторони, навіть якщо цій окупації не чиниться жодний збройний опір.

Таким чином, з 19 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України, окупацією частини території України, що вказує на поширення дії на території України законів та звичаїв війни (норм міжнародного гуманітарного права).

Відповідно до вимог частини 1 статті 2 Женевської Конвенції про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року (далі – **Конвенція**), ратифікованої Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 03 липня 1954 року, ця Конвенція застосовується в усіх випадках оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни. Конвенція також застосовується в усіх випадках часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо цій окупації не чиниться жодний збройний опір.

Згідно частини А статті 4 Конвенції, військовополоненими, у розумінні цієї Конвенції, є особи, які потрапили в полон до супротивника й належать, зокрема, до однієї з таких категорій: 1. Особового складу збройних сил сторони конфлікту, а також членів ополчення або добровольчих загонів, які є частиною цих збройних сил; 2. Членів інших ополчень та добровольчих загонів, зокрема членів організованих рухів опору, які належать до однієї зі сторін конфлікту й діють на своїй території або за її межами, навіть якщо цю територію окуповано, за умови, що ці ополчення або добровольчі загони, зокрема організовані рухи опору, відповідають таким умовам: а) ними командує особа, яка відповідає за своїх підлеглих; б) вони мають постійний відмітний знак, добре розпізнаваний на відстані; с) вони носять зброю відкрито; д) вони здійснюють свої операції згідно із законами та звичаями війни.

Частиною 1 статті 5 Конвенції визначено, що вона застосовується до осіб, зазначених у статті 4, з моменту, коли вони підпадають під владу супротивника, до їхнього остаточного звільнення та репатріації.

Частиною 1 статті 13 Конвенції визначено, що з військовополоненими необхідно завжди поводитися гуманно. Будь-який незаконний акт чи бездіяльність з боку держави, що тримає в полоні, які спричиняють смерть або створюють серйозну загрозу здоров'ю військовополоненого, що перебуває під її охороною, забороняються та будуть розглядатись як серйозне порушення цієї Конвенції.

Зокрема, жодного військовополоненого не можна піддавати фізичному каліченню або медичним чи науковим експериментам будь-якого характеру, які не обґрунтовані потребою в проведенні медичного, стоматологічного або стаціонарного лікування військовополоненого та не здійснюються в його інтересах.

Статтею 14 Конвенції передбачено, що військовополонені за всіх обставин мають право на повагу до їхньої особи й честі.

Статтею 16 Конвенції передбачено, що держава, яка тримає в полоні, повинна поводитися з усіма військовополоненими однаково, без будь-якої дискримінації за ознаками раси, національності, релігії чи віросповідання, політичних переконань, або за іншими аналогічними ознаками, за винятком випадків привілейованого режиму, який вона могла б установити для військовополонених з причини стану їхнього здоров'я, віку чи професійної кваліфікації.

Відповідно до статті 130 Конвенції серйозними порушеннями є ті, що пов'язані з вчиненням або відданням наказу вчиняти будь-які із серйозних порушень цієї Конвенції, а серйозними порушеннями є ті, що пов'язані з будь-яким з таких діянь, якщо їх учинено проти осіб або майна, які користуються захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, тортури або нелюдське поводження, зокрема біологічні експерименти, умисне заподіяння тяжких страждань або серйозного тілесного ушкодження або шкоди здоров'ю, примушування військовополоненого до служби в збройних силах ворожої держави або умисне позбавлення його прав на справедливе та належне судове розслідування, передбачених цією Конвенцією.

Крім цього, відповідно до ст. 75 Додаткового протоколу від 08.06.1977 до Женевських конвенцій від 12.08.1949 (далі – Протокол I) заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів, зокрема:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.3) тілесні покарання;

б) знуцання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, примус до проституції чи непристойне посягання в будь-якій його формі, та ін.

Так, починаючи з 24 лютого 2022 року по 04 березня 2022 року на території міста Енергодар Запорізької області відбувалася оборона та збройне протистояння військових підрозділів України проти збройних формувань РФ, аж до повної окупації міста збройними формуваннями РФ.

Зокрема, в ніч з 03 березня 2022 року на 04 березня 2022 року відбувались бойові зіткнення між військовослужбовцями військових частин № № 3033, 3042 Національної гвардії України та збройними формуваннями РФ, на території міста Енергодар Запорізької області та безпосередньо на території відокремленого підрозділу «Запорізька атомна електростанція» ДП «НАЕК «Енергоатом» (далі – ЗАЕС), яка розташована на території міста Енергодар. В

результаті бойових дій 04 березня 2022 року місто Енергодар Запорізької області та «ЗАЕС» було окуповано військовослужбовцями РФ, а низка військовослужбовців з числа захисників та оборонців України потрапили в полон до ворога.

У стримуванні збройної агресії РФ на території міста Енергодар Запорізької області брав участь, зокрема військовослужбовець Попереченко Володимир Андрійович, 11.11.2002 року народження, який проходив строкову військову службу на посаді стрільця 1 відділення 3 патрульного взводу 1 патрульної роти 3 патрульного батальйону 23 окремої бригади громадського порядку «Хортиця», військової частини № 3033 Національної гвардії України. В результаті бойових дій військовослужбовець Попереченко В.А., разом з іншими військовослужбовцями України потрапили у полон до збройних формувань РФ, а отже набув статусу військовополоненого.

Після потрапляння у полон до збройних формувань РФ військовослужбовця Попереченка В.А. та інших військовослужбовців Національної гвардії України, які перебували у полоні разом з ним, почали залучати до робіт на окупованій території міста Енергодар Запорізької області.

Так, у період часу з 5 квітня 2022 року по 7 квітня 2022 року, більш точний час та дата досудовим розслідуванням встановити не вдалось, військовослужбовця Попереченка В.А. та інших військовослужбовців Національної гвардії України, які перебували у полоні разом з ним, за вказівкою невстановлених досудовим розслідуванням осіб з числа окупаційної влади, скерували до блок-поста, облаштованому на в'їзді в місто Енергодар, що знаходиться на автошляху Р 37 сполученням Енергодар – Василівка (більш точне місце досудовим розслідуванням встановити не вдалося) Запорізької області та залучили до проведення демонтажних робіт по розбиранню фортифікаційних споруд.

У вище вказаний період часу, приблизно з 10 год. 00 хв. до 11 год. 00 хв., (більш точний час досудовим розслідуванням не встановлено) Юдін Костянтин Володимирович, 10.09.1989 року народження, громадянин російської федерації, будучи військовослужбовцем Національної гвардії РФ, у військовому званні – капітан, обіймаючи посаду начальника групи з роботи з особовим складом військової частини 5389 (376-й окремих батальйон оперативного призначення Росгвардії) та виконуючи обов'язки одного з керівників вказаної військової частини, перебуваючи на території вище вказаного блок-посту, діючи умисно, усвідомлюючи що він є учасником збройного конфлікту та діє в умовах агресії російської федерації проти України, використовуючи свій статус як особи, що здійснює військове керівництво діями підлеглих, у тому числі у формі надання наказів, зокрема щодо військовополонених, перебуваючи разом з іншими невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа озброєних військовослужбовців збройних сил російської федерації, віддав наказ невстановленим досудовим розслідуванням особам з числа підпорядкованих йому військовослужбовців РФ вишукувати військовополонених, які були залучені до демонтажних робіт фортифікаційних споруд, зокрема і військовослужбовця Попереченка В.А., та почав задавати питання щодо

анкетних даних військовополонених, обставин потрапляння їх у полон, при цьому вимагав, під погрозою завдання тілесних ушкоджень та розправи, відповідати на поставлені запитання виключно російською мовою.

При цьому на вищезазначені запитання військовослужбовець Національної гвардії України Попереченко В.А. відповідав українською мовою, що обурило Юдіна К.В. та він знову наказав розмовляти та відповідати на його питання лише російською мовою. Однак Попереченко В.А., не розуміючи вимог Юдіна К.В., перебуваючи в пригніченому стані, продовжив відповідати на поставленні ним питання українською мовою.

З метою демонстрації сили, безкарності та зухвалості, а також з метою нанесення тілесних ушкоджень та залякування інших військовополонених з числа військовослужбовців Сил Оборони України, у Юдіна К.В. виник злочинний умисел на заподіяння Попереченку В.А. тілесних ушкоджень.

Реалізуючи вказаний злочинний умисел, Юдін К.В., будучи озброєним вогнепальною зброєю - пістолетом невстановленої марки та моделі, наказав військовополоненому Попереченку В.А. слідувати за ним у напрямку господарської будівлі, яка знаходилось на території вище вказаного блок-поста.

В подальшому, зайшовши до приміщенні наведеної господарської будівлі, Попереченко В.А., за наказом Юдіна К.В. став обличчям до стіни, а Юдін К.В. перебуваючи зліва від нього, на відстані приблизно 1,5-2 метри, знаючи про те, що заборонено вчиняти стосовно військовополонених насилля над життям та особистістю, зокрема завдання каліцтва, жорстоке поводження й тортур, наруги над людською гідністю, зокрема образливого та принизливого поводження, у порушення вищезазначених вимог міжнародного гуманітарного права, діючи умисно, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, передбачаючи їх суспільно-небезпечні наслідки та бажаючи їх настання, керуючись ідеологічними мотивами, а також мотивом явної неповаги і бажання щодо приниження військовослужбовців Збройних Сил України, переслідуючи мету завдання фізичних та моральних страждань та залякування інших військовослужбовців Сил Оборони, а також керуючись тим, що військовополонений спілкувався з ним українською мовою, вчинив жорстоке поводження з військовополоненим - військовослужбовцем Національної гвардії України Попереченком В.А.

Так, Юдін К.В. використовуючи вогнепальну зброю – пістолет невстановленої марки та моделі, Юдін К.В. здійснив постріл у праву ногу Попереченка В.А., в результаті чого останній отримав дотичне вогнепальне кульове поранення правої нижньої кінцівки, чим заподіяв потерпілому сильний фізичний біль та страждання.

Після цього, Юдін К.В., продовжуючи свої протиправні дії, направив вогнепальну зброю у бік голови військовослужбовця Попереченка В.А. та наказав останньому розповісти вірш російського поета О.С. Пушкіна. Оскільки Попереченко В.А. не зміг пригадати будь – якого вірша, він нічого не відповів та мовчав, а Юдін К.В. в свою чергу дорахувавши до трьох, здійснив постріл з вказаної вище вогнепальної зброї невстановленої марки та моделі у бік голови Попереченка В.А., внаслідок чого куля пролетіла біля потиличної частини

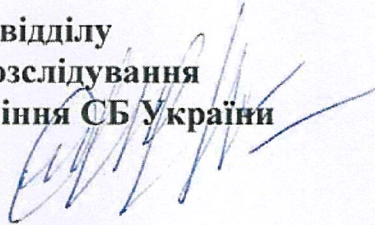
голови потерпілого, чим здійснив імітацію його розстрілу, з метою здійснення психологічного тиску і залякування військовополоненого. Після вказаних дій Юдін К.В. ще раз наказав Попереченку В.А. розповісти вірш, та з метою психологічного тиску на останнього знову почав вголос рахувати до трьох, на що Попереченко В.А. відповів, що не пригадує віршів цього автора.

В подальшому Юдін К.В., після здійснення пострілу та фактичного завдання вогнепального кульового поранення у праву нижню кінцівку Попереченка В.А., не надаючи будь-якої медичної допомоги останньому, наказав Попереченку В.А. повернутися до інших військовополонених та продовжувати проведення демонтажних робіт фортифікаційних споруд.

Крім того, Юдін К.В. з метою залякування повідомив військовополоненим про необхідність спілкуватися виключно російською мовою, у іншому випадку до україномовних військовополонених буде ще гірше ставлення, ніж до Попереченка В.А., а також погрожував розстрілом.

Таким чином, Юдін Костянтин Володимирович обґрунтовано підозрюється у жорстокому поводженні з військовополоненим, тобто у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України.

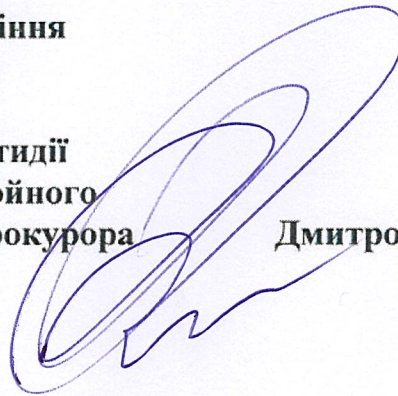
Старший слідчий в ОВС 1 відділу
3 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
полковник юстиції

Максим КОСТЮК

ПОГОДЖЕНО

Прокурор третього відділу управління
процесуального керівництва
та підтримання публічного
обвинувачення Департаменту протидії
злочинам, вчиненим в умовах збройного
конфлікту, Офісу Генерального прокурора

Дмитро НЕСТЕРЕНКО

«29» серпня 2024 року

Одночасно, у відповідності до вимог ст.ст. 42, 277 КПК України, роз'яснено, що підозрюваний має право:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;

18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом.

Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний: _____

«__» год. «__» хв. «__» _____ 2024 року

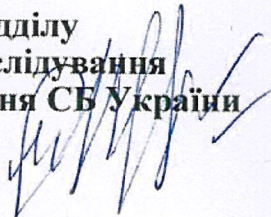
Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний: _____

«__» год. «__» хв. «__» _____ 2024 року

Захисник _____

Старший слідчий в ОВС 1 відділу
3 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
полковник юстиції

Максим КОСТЮК